

omnes mortui sunt et pro omnibus mortuus est Christus.

Ad duo ergo capita omnia argumenta reuocari possunt; nempe, lex generalis, qua omnes ex Adam seminaliter propagati filii iræ nascuntur et Redemptio Christi quæ ad omnes omnino, ac propterea ad B. Virginem extenditur; et cum hæc primò ac præcipuè ordinetur ad Originale peccatum, quo sublato, in sententia D. Thomæ, Christus incarnatus præsenti decreto non fuisset; sequi videtur, quod omnes Maria inclusa, in Adam peccauerint.—Sed quod ad primum spectat, respondendum est cum verbis Melchioris Cani, supra citatis; “manifestissimè colligitur “ex eo, quod a lege vniuersali per singularem priuilegium “vnam Dei Matrem excipere sacrarum litterarum fidei nullo pacto aduersum est.” An verò tale priuilegium existat? ex allatis antea testimoniis omne procul dubio constare videtur. Et quidem apud omnes stat, quod singulare priuilegium non infirmat, immo affirmat legem.—De secundo autem arguento latè dicturi, dum Diui Thomæ sententiam scrutemur, in eo etenim laborare videtur; nihil est quod nunc in illo soluendo temporis dispensio immoremur. Igitur in presentiarum innuere sufficiat, quod adeo magis Redemptio Christi copiosa in B. M. V. apparet quanto maiùs et liberaliùs est aliquem à lapsu, in quem cadere debebat, præseruare, quam post-

quam lapsus fuerit erigere: et hoc profectò pacto B. Virgo cummulatè redempta fuit à Saluatore, dum per ipsum plenâ gratiâ præueniente, præseruata fuit à culpâ originali, quam ex corruptione naturæ, nisi speciali priuilegio donata, contraxisset; vt in verbis S. Bonauenturæ nuper legimus.

Absoluta iam prima parte, ad secundam nostra conuertatur attentio.

§ 2. *De Traditione.*

Negandum equidem non est, difficilè admodum existere, de diuina traditione in re a primis Ecclesiæ sæculis non nisi obscurè nec directè pertractata, aliquid definitiè pronuntiare. Quis enim nisi stolidus facilè sibi in animum inducat, omnium antiquarum Ecclesiarum sententias, cunctorum veterum Patrum mentes benè perspectas habere? Dificultas non minimè in nostra grauissima quæstione augetur, dum eruditissimi Theologi parum inter se, dum de SS. Patrum mente pro vel contra immunitatem B. V. à peccato originis loquuntur, consentiant. Ad tres, omnes Theologorum sententiæ de sensu PP. hacce in re, possunt reuocare. Quidam assentient Caietano, *Opusc. De Conc. c. 5*, qui, nullum Sanctum, nullum illustrem in antiquitate Doctorem pro opinione pia afferri posse, audacter pronunciauit. Non

pauci inter quos Salmeron, Suarez, Sfondratus, Lascanus &tc., e contra, teste Fr. Mich. à S. Joseph, “post plenissimam rei discussionem, cum datâ opera “Sanctorum mentem diligentissimè examinarint, diserte “pronuntiarunt, nullum ante duodecimum sæculum clârè et apertè docuisse Beatissimam Virginem in peccato “originali fuisse conceptam; cum tamen plures ante id “tempus expressè docuerint illam ab omni peccati ma-“calâ immunem fuisse.” Alii denique cum celebratissimo Theologo et in antiquorum lectione versatissimo P. Dion. Petauio lib. 14 c. 2. De Incar. nullum ex veteribus Patribus adducendum pro ea sententia credunt. Ratio Petauii, ni fallor, sita est in eo, quod nemo ex Patribus primorum sæculorum in hac quæstione elucidanda fuerit occupatus. “In eorum, inquit, verò plerique vtî “pietatem et ornandæ Santissimæ Dei Matris conatum et “studium probare soleo: sic in illa quæstione tractanda “diligentiam et criticam sagacitatem requiro.... frustra “igitur sunt, qui his et similibus ex vocalibus, quæ sum-“mam in B. Virgine munditiam, integritatemque signifi-“cant, confectum sibi negotium putant, vt apud quos ista “repererint, eos sibi in testimonium asciscant illius, quem “probare volunt, intacti immaculatique Conceptûs.”

Nos inescrutabilia Dei humanæ mentis exiguis viribus

scrutare non præsumentes, sed potiùs humiliter diuinæ Prouidentiæ arcana venerare studentes; in hac ipsa mirabili dispositione mysterium misericordiæ occludi nobis videtur. Si enim attentè SS. Patrum authentica testimonia, quæ mox proferemus perlegantur iquis sine stupore non aduertat, succendentibus sæculis à primo ad nostra vsque tempora, huiusc mysterii Immaculatæ Conceptionis B. V. M. lucem initio obscura paulatim magis, magisque clarescere vsque ad perfectum diem! vt postea, scilicet § 8? dum de historia, opportunè obseruandum nobis erit. Non itaque clara vel minus clara huius piæ opinionis, seu, vt meliùs dicam, veritatis in antiquis Patribus testimonia desiderantur. Quod vt aper- tè innotescat ordine chronologico perspicuiora testimonia in vnum collecta et singulis sæculis distributa referamus.

PRIMO SÆCVLO

De S. Andrea Apostolo in opere de eius passione, quod genuinum esse probant Baronius et P. Alexander, hæc habemus: *Sicut de terra immaculata factus fuerat homo primus, ita necesse erat vt de Immaculata Virgine Christus nasceretur.*

De S. Jacobo Maiore Apostolo textum, ab eius discipulo Thesifone relatulum, laudat pater Vincartius: S. Jac

in sua Liturgia dicit: "Santissimam Immaculatam Matrem Dei et semper Virginem Mariam."

S. Marcus Euangelista, S. Ignatius Antiochenus, S. Dionysius Areopagita Virginem Sanctissimam super omnes angelicos spiritus appellant.

Testimonia ex Beatis Apostolis Andræ et Jacobi laudat Plazza pag. mihi 171 et 176, vbi ex professo tam Epistola Præsbyterorum Acaiae, ex qua primum desumptum est, quam Liturgia S. Jacobi ex qua secundum vindicat et omnem falsitatis suspicionem remouet.

SECUNDO SÆCVLO.

S. Justinus martyr *sequestram Virginem* appellat, scilicet inter Deum et genus perditum. Item in dial. cum Triphone: "Ex Virgine homo genitus, vt qua via à serpente inobedientia initium sumpsit, eadem via etiam exitium caperet."

S. Irenaens l. 3 aduersus hæreses, c. 33: "Sic et Euæ inobedientiæ nodus solutionem accepit per obedientiam Mariæ."

His testimoniis notanda venit antithesis inter mortem quæ inobedientia Euæ attulit, et vitam quæ nobis allata est per obedientiam Mariæ. Quæ antithesis, vt stet, Maria innodanda non est inobedientia Euæ.

TERTIO SÆCVLO.

S. Hyppolitus apud Theod. in Eran.: "Arca erat ipse Saluator: fabricabatur ex lignis putrefactioni non obnoxis, hoc est ex Virgine, et Spiritu Sancto."

Origines Hom. 1^a. Ex decem pag. 274 edit. Paris. 1604: "Hæc Mater, Virgo Maria, digna Dei, Immaculata Sancti Immaculati, Vna Vnus, Vnica Vnici." Infra vocat eam *cælestem thesaurum*, plenissimam Sanctitatem, perfectam iustitiam. Deinde: "Quæ nec persuasione serpentis decepta est, nec eius afflatis venenosis infecta."

S. Gregorius Neoc. Bibl. PP. pag. 309, 311, 313, tom. 3°: "Verùm in sola Sancta Virgine eius lapsus reparatus est.... cum ipsa totus gratiæ Thesaurus reconditus erat. Ex omnibus enim generationibus hæc sola Virgo Sancta corpore et spiritu extitit."

QVARTO SÆCVLO.

S. Ambrosius in Ps. 118: ad vlt. vers pag mihi 1255. *Virgo per gratiam ab omni integra labe peccati.* Alias docet et enuntiat Deiparam Virginem *virgam esse in qua nec nodus originalis, nec cortex actualis culpæ fuit.*

S. Hieronymus ad illa verba Psalmi 77: *Deduxit illos in nube diei: Nubes est, inquit, B. Virgo quæ pulchrè dicitur nubes diei, quia non fuit in tenebris; sed semper in luce.*

S. Efraen. In Orat, ad S. Dei genitricem pag. 708, et in Serm. de Laud. B. V. M. pag. 705: "Immaculata et Intemerata, Incorrupta et prorsus Pudica, atque ab omni sorde, ac labe peccati alienissima Virgo, Dei sponsa et Domina nostra." Et alibi. "Inuiolata Integra plannèque, Pura ac Casta Virgo, Dei genitrix &tc. Sanctior Seraphin, et incomparabiliter reliquis omnibus supernis exercitibus glriosior."

Quæ omnia stare nequeunt, si V. Maria originali culpa in Conceptione foedata fuisset — Cœterum quæ ex S. Amb. opponit M. Cano et quæ opponi poterant, in fine huius § soluentur: quod etiam de cœteris PP. intelligi debet.

S. Chrisostomus in Liturgia vocat B. Virginem Mariam *Sanctissimam, Incontaminatam, Immaculatam, super omnes Benedictam*. Infinitus sim, ait eruditus Auctor operis *de homine lapso et reparato*, si enumerarem eos omnes, qui vocant B. Virginem *Immaculatam, Incontaminatam, Intemeratam, nunquam maledictam, totam Pulchram, totam sine macula, ab omni contagione liberam, ab omni labe peccati integrum et alienissimam &tc.*

QVINTO SÆCVLO.

S. Augustinus, Serm. 11 in Natal. Dominicum, super verbis, *Ave, gratia plena*, dicit: *Quibus ostendit ex inte-*

gro (nota hoc ex integro) iram primæ sententiae exclusam, et plenam benedictionis gratiam restitutam.

S. Petrus Chrisologus ait, B. Virginem, vt esset Sponsa et Mater Dei, *pignoratam fuisse in utero Annæ cum fieret*. Ne putes, annotat P. Salazar, in tractatu de Immaculata Conceptione, id factum fuisse post aliquam moram breuissimam; additque hæc verba eiusdem auctoris: *Meritò ergo Virgini salua sunt omnia, quæ omnium genuit Salvatorem*. — Sedulius de ea cecinit Paschalis lib. 3.

Et velut é spinis mollis rosa surgit acutis,
Nihil, quod lædat, habens.

Quod congruit Cantic. II, 2: *Sicut lilyum inter spinas, sic amica mea inter filias.*

S. Proclus, Patriarca CP.: "Quibus laudum præconiis Incontaminatum exornabo characterem Puritatris? Ipsa est penetrale Innocentiae Sacrarium, Ipsa sanctificatum Dei Templum."

Auctor Commentariorum in omnes Psalmos, apud D. Hieronimum: "Ecce Dominus venit in Ægyptum, Sæculi istius super Nubem leuem, Virginem. Et eduxit eos in Nube diei. Pulchrè dixit, Diei: Nubes enim illa non fuit in tenebris, sed semper in luce."

SEXTO SÆCVLO.

S. Fulgentius, Episcopus Ruspensis, dicit: *plena benedictionis gratiam restitutam fuisse Mariæ: quam quidem gratiam Eua, sine peccato condita, peccando amiserat.*

S. Anastasius Sinaita, Episcopus Antiochenus, lib. 6, Anagogicar, Contemplat. in Hexameron, vers. finem, pag. 885, tom. 9, Biblioth. M. P. P. *Et quis..... audebit dicere, quod Ea (B. Virgo), quæ est eiusdem simul cum Deo Essentiæ, quo ad carnem attinet, non sit ad imaginem et similitudinem eius, qui est ex ipsa natus? Quomodo enim est mater huiusmodi Filii non ferens in se integrum, et ille- sam Fætus sui imagin. m.*

SEPTIMO SÆCVLO.

S. Ildefonsus Archiepiscopus Toletanus: *Caro Virginis ex Adam assumpta maculas Adæ non admissit; et constat eam ab originali peccato fuisse immunem.*

Sed est aliud S. Ildephoni testimonium, quod silentio præterire nolumus; eo quod viam ad soluendum argumentum ex Redemptione petitum, parat. Igitur l. de Virginitate S. Mariæ, cap. 12, ita loquitur Virgo: "Quod in mea Redemptione est operatus, in tuæ personæ veritate formauit; quod mihi Redemptor factus est, tibi

"Filius fuit: quod præmium emptionis inæ factus est, ex "Carne tua eius Incarnatio fuit in qua vulnera mea sanavit." Hic apertè insinuat S. Ildeph. modus altior Redemptionis, de quo et nos alibi dicturi sumus.

S. Sophronius, Patriarcha Hierosolymitanus, in epistola ad Sergium Constantinopolitanum Præsulem, quæ lecta fuit in sexta Sinodo Generali: *Ingresus est uterum Mariæ Sanctæ, et ab omni contagione liberatæ corporis et animæ.*

S. Andreas Hierosolymitanus, Orat. 2 in Dormit. S. Mariæ: *Cælorum (hoc est, Cœlestium Spiritum) natūram puritatem supergressa est. Peccato omni, ac sorde sublimior, et terrenum nihil habens.*

OCTAVO SÆCVLO.

S. Joannes Damascenus Virginem appellat *paradisum ad quem serpens aditum non habuit.*

Idem Damasc. Orat. in Nat. B. V: dicit: "Natura Gratiæ cedit, ac tremula stat, progredi non sustinens. Quoniam itaque futurum erat, vt Dei genitrix Virgo ex Anna nascetur, Natura Gratiæ fœtum anteuertere minimè ausa est; verum tantisper expectauit, dum "Gratia Fructum suum produxisset." Sensus huius sententiae non equidem est quod Maria sanctificata fuerit

antequam produceretur, hoc est absurdum: sed quod concepta per gratiam ex Matri sterili, gratia præuenienti donati fuerit, quod significari videtur per anticipacionem gratiae.

NONO SÆCVLO.

Venerabilis Paulus, Diaconus Aquileiensis, Homil. in Euang. Intravit Jesus. “Si Dominus propter oves perditas missus est, et saluare quod perierat, et ut peccatores ad pœnitentiam vocaret; quid necesse erat huic Sanctissimæ Matri, et Virgini, inestimabili sanctitatis munere præditæ, ut inter Publicanos, et Peccatores suo Domino, Filioque corporaliter adhæreret, a quo procul dubio spiritualiter in tempore nunquam creditur defuisse?”

S. Joseph, Hymnographus nuncupatus, Syracusanus. in Theotociis. “Ab omni macula, et labe Immunis: Ab omni labe, et macula libera: Omni labe, et macula, et sorde carens: Ab omni labe vacua, ab omni prorsus labe pura, ab omni næuo mundo: Vnica Immaculata, summe Immaculata, tota sine macula: Sola Immaculata, sola sine omni macula, sola Pura supra omnem creaturam: Culpæ nescia, Inculpatissima, omni prorsus Culpa vacans.”

Testatur P. Octavius Cajetanus, tom. 2, Sanctorum Sicular. plusquam trescentos hymnos huius Sancti in laudem B. V., in quibus hæc et similia encomia leguntur, reperiri in Ritualibus Græcorum libris insertos.

S. Petrus, Argorum Episcopus, in Orat. in Conceptionem S. Annæ quando concepit S. Dei Genitricem: “Ex Anna et Joaquim prorsus Immaculata Domina, et, Virgine ditati sumus, quæ nobis in Peccati seruitute detentis, libertatem comparauit. *Et infra:* quandoquidem nos, qui ob Peccatum, morti, corruptionique damnati eramus, Dei Incarnatione indigebamus; oportebat, ut quæ horum magnalium administra futura erat, Puritate omnes homines antecelleret.”

DECIMO SÆCVLO.

Leo VI Orientis Imperator, cognomento Sapiens, Orat. 3 in Anunt. B. M. V., pag. 50. “Cum adhuc in paternis lumbis continereris, Progenitor tuus clamabat: Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam, et obliuiscere Populum tuum, et domum patris tui (Ps. 44 V.)”

UNDECIMO SÆCULO.

S. Fulbertus, Episcopus Carnotensis, in Serm. in Ortu Almae V. Mariae: “Quanta, putamus, prouisio fuerit Sanctorum Angelorum circa tam Deo gratissimos Pa-